

Sotahuutomme Maaliskuulla: Toverittaren Tilajamäärä Kymmeneen Tuhanteen!

MITÄ SINÄ OLET TEHNYT TÄMÄN VIIMEISEN
PONNISTUKSEN ONNISTUMISEKSI?

JOKAINEN TÄMÄN LEHDEN LUKIJA PITÄ-
NEE KUNNIA-ASIANAAN HANKKIA YH-
DEN UDE N TILAUKSEN TOVERITTA-
RELLE MAALISKUUN AJALLA.

JOLLETTE TAPAA ASIAMIEHIÄMME, NIIN
LÄHETTÄKÄÄ TILAUS SEURAAVALLA
TILAUSLIPULLA:

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Ore.

Lähetätkää Toveritar ... vuodek-
si osotteella:

Rahaa ... dollaria ... senttiä seuraa
tässä mukana.

lällaiset laulut ovat kehittäviä ja an-
tavalta ne innostusta luokkataiste-
lussa.

Yksi ikävä asia on minulla mielessä
ja moittivat sitä muutkin, nim. että
tupakan savu täyttää haalin ilta-
mien aikana, että silmiä jo karvas-
telee. Sanomattakin on selvää, että
hengitys on vaikea tällaisessa savus-
sa. Te tupakan käyttäjät, säälittää
vähän sentään perheen äitiparkoja,
jotka saamme suuren joukon keskel-
lä niellä ja haistella vaikka mikäiläi-
set höyryt, pestessä likasia vaattei-
ta ja hoitaessa sairaita — etenkin tal-
ven aikana; sitten jos pääsemme
viikkoben perästä joskus haalille mu-
ka nauttimaan jotain toisenlaista,
niin saa olla kuin vuosikymmenen
aiheissa savupirtissä. Lapsia tuli
si myöskin säällä ja kunnioittaa,
joissa on teidän tulevaisuus, heissä
juuri tulee näkyviin mitä esimerke-
jä te olette heille antaneet, heissä
heijastaa oma itsenne. Ajatelkaa o-
letteko heitä hyvillä esimerkeillä va-
listaneet.

Toivoisin ettei tästä kukaan louk-
kaantuisi, mutta ajattelin asiaa jor-
ka puolelta onko mitään liikaa sanot-
tu ja onko asia sellainen että kor-
jausta kaipaisi. Aina H.

NEW CASTLE, PA.

Taasen piirrän joukon rivin Tove-
rittaren palstolle, koska osaston va-
litsema kirjeenvaihtaja ei näe vel-
vollisuudekseen kirjoittaa mitään o-
sastomme toiminnasta eikä muusta-
kaan paikkakunnan tapahtumista.

Miljoonan markan lttamat pidettiin
helmik. 22 p., jotka oli koko sisältö-
rikkaat. Ohjelmaa oli paljon, pulu-
nassa oli Jack Ojala Ashtabulasta,
joka sattovin sanoin kuvasi miten
tärkeä tämä keräys on. Tilaisuuteen

oli saapunut joku i. w. w.-lainen rü-
hinää pitämään ja häiritsemään sitä
tyytyväisyyttä mikä yleisössä oli pu-
heen loputtua. Vaan saatuaan huo-
mautuksia röhinässä johdosta, hän
halpamaisia sanoja huudellen ja uho-
tellen kuinka saatte kuulla, poistui
ulos. Näin paljasti hän että ei heil-
lä muuta periaatetta olekaan kuin
saada häiritä aikaa järkevälle toi-
minnalle.

Lopuksi esitettiin näytöskappale
"Takasin taisteluun tuoksinaan", joka
meni kokolalla sujuvasti. Ei niin-
kään hyvin ole kappaleita esitetty
pitkään aikaan ja sekin teki katso-
jiin lämpimän vaikutuksen kun ei aat-
teellista kappaleita ole nähty pit-
kään aikaan. — Sanni.

GLENEDEN, B. C., CAN.

Tervehdys täältä! Elpiä on näky-
nyt kirjoita täältä ainakaan yhteen
vuoteen, ja koska paremman kynälii-
jät eivät mitään hiisku, niin minä
ensikertalainen sanon jotakin rien-
noistamme.

Kapula suuhun pistettiin meille
suomalaisille täällä viime lokakuu-
lla. Kiellettiin kaikki toimintavapaus,
ei saatu pitää edes näytelmällisiä
eikä tansseja ja suomenkielinen puo-
lelehtemme lakkautettiin ja toimit-
sijat pistettiin linnaan. Nyt on hal-
litukselta tullut lupa, että saamme
kokoontua, mutta ei sosialistiosaston
nimellä. Koetamme siis taas alkaa
toimintamme vaikkakin pienilukuisena
joukkona.

Salmon Armin suomalainen järjestö
perustettiin v. k. 26 p. ja valittiin
väliaikaiset virkailijat. Päätettiin
myöskin panna toimeen oikein roimat
naisten tanssit t. k. 15 p., josta ker-
tyneet varat lähetetään Toronton to-
verien puolustusrahaston kartuttami-

seksi. Koettakaa nyt saapua silloin
haalillemme läheltä sekä kaukaa. Si-
säänpääsy on vain 30c.

Englanninkielinen työläisten osas-
tokin on perustettu Salmon Armin.
Se pitää kokouksiaan joka toinen
lauantai-ilta suomalaisella haalilla.
Mr. Torlin pitää aina samassa tilai-
suudessa opettavaisia puheita eng-
lanninkielellä, joita saa mennä kuule-
maan kuka hyvänsä. Kyllä ne kuulu-
vatkin käyttävän tilaisuutta hyväk-
seen kuulla häntä, varsinkin paikka-
kuntamme papit, muista puhumatta-
kaan.

Heimikuun pyryistä ja pakkasista
huolimatta kulkee lemme jumalatar
kylässämme, koska Mr. Felix Kytö-
maa ja Mrs. Sofia Välmäki ovat käy-
neet "papiin pakinoilla."

No, terve toistaiseksi. Toveruudella
Liisa Hill.

FORT BRAGG, CAL.

Pidi virastasi vaari, sanotaan, ja
täytyykin tässä koettaa tämän teh-
tävänsä täyttää. Olin vähän häm-
mäsytynyt, kun kyhäkseni Toverit-
taren No. 8 ei ollutkaan ehtinyt, vai-
ka luulin sen ehtineen. En ole tot-
tunut siihenkään ajatukseseen, että se
olis joutunut paperikoriin, koska ky-
häkseni ovat ennenkin julaistu To-
verittaren palstolla.

Keskustelukokous oli Toverituvalta
t. k. 2 p. Kokoukseen osanottajia
olikin ihailtava suuri joukko. Kes-
kusteltiin osuustoimintaliikkeen mer-
kityksestä ja tulitiin yksimielisesti si-
hen päätökseen, että osuustoiminnal-
lisiin yrityksiin pitäisi työläisten täl-
läkin paikkakunnalla ryhtyä. Pää-
tettiin, että perustetaan kulutusren-
gas lähimmässä tulevaisuudessa. Va-
littiin kolmihenkinen komitea otta-
maan selkoa tavarain kuljetuksesta

y. m. liikepuolesta, sekä myöskin va-
littiin toinen, myöskin kolmi-henki-
nen, komitea ottamaan ylös niiden
henkilöiden nimiä, jotka tahtovat yh-
tyä tähän yhdistykseen. Tähän jäl-
kimäiseen komiteaan valittiin J. Mä-
kelä, Fort Braggin ympäristölläiset,
kun tulette kaupunkiin ja tapaatte
yllämainitut henkilöt, niin antakaa ni-
menne heidän listalleen.

Näitä tällaisia kokouksia pidetään
yhä edelleenkin. Seuraava on t. k.
16 p. Tulkaa ja tuokaa tuttavanne-
kin; näin kasvaa yhteisymmärrys,
ja tuokaa ohjelmaa mukanaan. Ei
pidä säikähtää jos ensi kerralla ei
ohjelman esitys niin hyvin käykään,
paraneehan se harjoittelulla ja nämä
tilaisuudet ovat juuri harjoittelua var-
ten.

Näytelmäseura pitää hauskan lita-
man t. k. 15 p., jossa näytellään
myöskin kappale "Hauska yllätys."
Tämän lttaman varat tarvitaan "Pu-
naseen laukun" näyttämölle asettami-
seen. "Punanen laukku" esitetään t.
k. 29 p. Katuu varmaan, ken ei tu-
le tätä näytelmää katsomaan.

Naiset, älkää antautuko velttou-
teen älkääkää jääkö pois joukostam-
me. Tiedättehän kuinka pieni jouk-
ko meitä on ottanut osaa naisten ko-
kouksiin. Toivoisin, että joukkom-
me kasvaisi eikä pienenis. Sitä mu-
kaan kaikki osaston naiset ja tuo-
kaa aina joitakin uusia ajatuksia ko-
kouksillemme. Toveriklubin johto-
kunta velvoittaa meitä tuomaan ra-
portin joka kuukausi toiminnastam-
me. Raporttimme olisivat tietysti si-
säältärikkaimpia jos meitä olisi suu-
rempi joukko asialta keksimään ja
keskustelemaan.

Viime aikoina on sananut oikein
tulvimalia ja nämä sateet ovat tuot-

kana, jossa he olivat usein kuoleman
vaarassa, niin ei suurBritannia — ja
uskon etteivät myöskään muut liit-
tolaiset — olisi kyenneet torjumaan
vihollisen viimeaikaisia hyökkäyksiä.
Tästä palveluksesta yhteiselle asial-
lemme on ihmiskunta rajattomassa
kiitollisuuden velassa naisille."

Näin kiitellään naisia, mutta kiit-
okset ovat turhia korulauseita, jot-
ka eivät täytä näiden kaikkensa uh-
ranneiden naisten ja heidän perhei-
den nälkäisiä vatsia. Miksi ei Lloyd
George osota suurta kiitollisuuttan
esim. korottamalla sotatyössä olevien
naisten palkkoja. Mary McArthur,
Englannin naisten ammattiuulo-liton
sihteeri sanoo: "Sikäl kun olemme
voineet saada tilastoja sotatyössä o-
levien naisten palkkoista, ansaitsee
suurin osa naisista ainoastaan noin
\$10.00 viikossa (ja nämä ovat naisia,
jotka ovat miesten tilalla) ja hyvin
suurelle osalle heistä maksetaan yhä
sanoja palkkoja kuin heille makset-
tiin tehtaissa ennen sotaa, nimittäin:
\$1.92, \$2.40, \$2.88, \$3.36, jotka palkat
nykyisten elinkustannusten aikana o-
vat vain ohut verho nälkäkuolemal-
leman ja elämän välillä.

Miss MacArthur sanoo, että Eng-
lannissa on vähintään satatuhatta

naista, jotka eivät saa elinkustannuk-
sin riittävää työpalkkaa.

Niin, ja koska herra pääministeri
ei sano uskovansa sitä juttua, että
naiset ovat kykenemättömiä käyttä-
mään äänitoikeutta siksi, kun he ovat
heikkoja kestämiään sodan taakkaa,
niin voisipa hän kiitollisuuttan o-
soittaaakseen alentaa Englannin naisää-
nestäjien ikärajaa ja poistaa äänik-
kelpoisuus esteitä, että nekin työläis-
naiset, joiden työtä hän ylistää, voi-
sivat saada äänensä kuuluville maan-
sa asioissa.

Kenen kustannuksella satoivot on koottu?

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 11, 1919, as required
by section 19 of the Act of Oct. 3th, 1917.)

Bridgeportissa, Connecticutissa ja
sen kaupungin lähetyksillä olevissa
ammuketehtaissa on työskennellyt
noin 10,000 naista viime neljän vuo-
den ajan. Yhdysvaltain hallituksen
ja tehtaiden välinen kontrakti, sekä
hallituksen määräys sotatyössä o-
levien naisten työpalkkojen suhteen,
edellyttää, että noissa ammuketehtai-
ssa työskenteleville naisille mak-
settaisiin sama palkka samasta työs-
tä kuin miehillekin. Virallinen raport-
ti kuitenkin osottaa, että ainoastaan
65:lle naiselle siellä on maksettu

sama palkka kuin miestyöläisille.

Richmondissa, Indianassa, on nais-
ten työoloja tutkiva komitea huomau-
nut maksettavan ainoastaan viisi dol-
laria viikolta konepajoissa työskente-
leville naisille.

Ravintolassa nähtyä.

Hän oli vaatimattoman, mfeilyttä-
vän näköinen tarjoilijatar ja hänen
käytöksensä osotti miellyttävää va-
roavaisuutta ja hyvää kotikasvatusta.
Hän meni palvelemaan erästä hil-
jaista meistä, joka oli jo pari minuut-
tia sitten syönyt soppansa.

"Suokaa anteeksi kun annoin tel-
dän odottaa," sanoi tarjoilijatar. "En
huomannut, että olitte jo lopettanut.
Minun olisi pitänyt katsoa tarkem-
min."

Tästä jo saattaa päättyä, että hän
oli huomaava ja kohtelias nainen, jo-
ka halusi tehdä työnsä kunnollisesti.
Heikkistä myöhemmin tuli ravinto-
laan rasvasen näkönen, hymyilevä
mies ja istui yhteen edellämainitun
tarjoilijattaren pöytänsä. "Kuulehan,
"kiddo," huusi hän, "joka kerran
kun käyn täällä, pidän minä sinusta
enemmän."

Tarjoilijatar koetti ottaa tämän koh-
telaisuuden vastaan hymyillen, vaan
punastui kovasti.

"Mitä ajattelette tuollaisista tyh-
mistä tungetteliijoista?" kysyi ennen
tullut mies osanottavaisesti. Tarjoil-
ijatar puristi hampaansa yhteen.
"Jos tässä olisi luvallista rypistää
kulmiaan hävyttömyyksille, en minä
yrittäisi hymyillä päiväkausia. Mut-
ta minun täytyy vain hymyillä saa-
dakseni pitää työpalkkani."

"Jos minä olisin isäntänne, saisit-
te heittäjä kiehuvan sopan tuollaisen
miehen silmille."

"Kunpa olisikin sellaisia isäntiä,"
vastasi tarjoilijatar.

Ihmettelemme miksi jotkut niin-
kutsutut miehet vieläkin näkyvät a-
jattelevan, että jokainen nainen, jo-
ka suorittaa kunniallisen osan mail-
man tehtävistä, ei ole oikeutettu o-
maamaan omanarvon tuntoa eikä
säädyllisyyttä, ja jota he — herra
miehet — saavat "imarrella" mitä
karkeimmalla tungetteluveivauksella.
— Seattle Union Record.

Kirjeenvaihtajille.

Tov. M. K. Raymondista, Wash., ja
tov. S. Warren, Ohio, teidän kirjeen-
ne saapuivat liiksi myöhään ehtäk-
seen t. k. 4 p:n Toverittaren. Koet-
takaa saada tuollaiset kirjeet toiste
enemmän tänne.